

ORASAM

HABER BÜLTENİ

ARALIK 2023 / 69. SAYI

KIRGIZISTAN VE ÖZBEKİSTAN, 2024'TEN İTİBAREN 12 OTOMOBİL MODELİNİN ORTAK ÜRETİMİNE BAŞLAYACAK

Kırgızistan ve Özbekistan, 2024 yılından itibaren 12 otomobil modelinin ortak üretimine başlayacak. Kırgız Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanı Daniyar Amangeldiev bunu Kabar ajansında düzenlediği basın toplantısında duyurdu. “Şu anda Altın-Tulpar otomobil montaj tesisi devreye alınmaya hazırlanıyor. UzAvtoSanoat ile ortak bir proje. Gelecek yıl tasarlanan kapasitesine ulaşacağıma düşünüyorum. İnşaat ve devreye alma çalışmaları tamamlanmak üzere” dedi. Bakan, projenin Özbek-Kırgız Kalkınma Fonu tarafından finanse edildiğini kaydetti. Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev’in 27 Ocak’ta Kırgızistan’a yaptığı devlet ziyareti sırasında Kırgızistan’da otomotiv ve ticari araç üretiminin düzenlenmesine ilişkin işbirliği anlaşması imzalanmıştı. Proje üç aşamada

hayata geçirilecek. İlk üç yılda 10 bin otomobil ve ticari araç üretilecek. Üretimde 500 kişi görev alacak. Yerelleştirme %5-10 oranında olacak. İkinci aşamada otomotiv parçaları üretimi organize edilecek ve kapasite 20 bin otomobil ve ticari araç çıkarılacak. Yerlilik yüzde %15-20 düzeyinde olacak, istihdam edilen kişi sayısı da 1000 olacak. Daha sonra üretim hacmi 30 bin otomobil ve ticari araç, işletmedeki çalışan sayısı ise 2000 kişiye çıkarılacak. ISUZU otobüsleri ve RAVON otomobillerinin üretimine 2018 yılı sonuna kadar başlanmasının planlandığı projeye ilişkin ilk mutabakatın 2017 yılında imzalandığını belirtmekte fayda var. Aralık 2017’de Bişkek’te RAVON R2, RAVON NEXIA R3, RAVON R4 ve ayrıca RAVON GENTRA arabalarının tanıtımı ve test sürüşü gerçekleştirildi. Bu makinelerin Kırgızistan’da üretimine başlanması planlandı.

KIRGIZİSTAN DAMGALAMA TESİSİ 2024 YILINDA SHACMAN KAMYONLARINI ÜRETMEYE BAŞLAYACAK

Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İdaresi Başkanı Akılbek Caparov, 15 Aralık'ta düzenlenen İkinci Halk Kurultayında yaptığı açıklamada, Bişkek'teki damgalama tesisinin 2024 yılında Shacman kamyonlarını üretmeye başlayacağını söyledi. Kamyon üretim projesinin maliyeti 75

milyon dolar olacak. Bakanlar kurulu, ayrıca Moskovsky bölgesinde otomobil üretmek için bir Özbek şirketi ile 50 milyon dolara mal olacak bir ortak girişim başlatmayı planlamaktadır. Hükümet başkanı ayrıca 2026 yılına kadar toplam maliyeti 2 milyar doları bulacak 20 büyük fabrika açmayı planladıklarını açıkladı.

“ÇİN-KIRGIZİSTAN-ÖZBEKİSTAN” DEMİRYOLUNUN İNŞASINA YAKIN GELECEKTE BAŞLANACAK - SADIR CAPAROV

Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, “Çin-Kırgızistan-Özbekistan” demiryolunun inşasına yakın gelecekte başlanacağını söyledi. Açıklamayı vatandaşları, yerel toplulukları, özyönetim organlarını ve devlet yetkililerini kapsayan büyük bir ulusal toplantı olan İkinci Halk Kurultayı sırasında yaptı. Caparov, Kurultay delegelerine hitaben yaptığı konuşmada Kırgızistan için yeni ticaret yollarına değindi. Cumhurbaşkanı, ülkenin ticaret yolları üzerinde elverişli bir coğrafi konuma sahip olduğunu ve Doğu ile Batı arasında bir köprü olabileceğini bir kez daha vurguladı. Bu amaçla yeni bir multimodal ulaşım güzere-

gahı olan Güney Koridorunun geliştirildiğini ve Çin-Kırgızistan-Özbekistan demiryolunun inşasına yönelik bir proje uygulandığını hatırlattı. Caparov, yük konteynerlerinin demir yolu ile Çin’den Kırgızistan ve Özbekistan üzerinden Afganistan’a taşınmasını amaçlayan pilot projenin devam ettiğinden bahsetti. Ayrıca İran-Türkmenistan-Özbekistan-Kırgızistan güzergahında bir pilot konteyner treninin başlatılmasının düşünüldüğünü vurguladı. Cumhurbaşkanı, bu girişimlerin ve devam eden projelerin Kırgızistan’ın dünyanın geri kalanıyla ulaşım ve lojistik bağlantılarını artırmasına olanak sağlayacağını vurguladı.

KIRGIZİSTAN 2024 YILINDA 100 ÜRETİM İŞLETMESİ AÇMAYI PLANLIYOR

2024 yılında Kırgızistan'da 100 üretim işletmesinin faaliyete geçmesi planlanıyor. Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkanı Akılbek Caparov, Bişkek'te düzenlenen İkinci Halk Kurultayı'nda yaptığı konuşmada bunu açıkladı.

Bakanlar Kurulu Başkanı, gelecek yıl sanayi sektörüne özel önem verileceğini belirtti. "2024 yılında 100 üretim işletmesini faaliyete geçirmeyi planlıyoruz. Sadece Çüy bölgesinde 160 milyon ABD

doları değerinde "Terek-Tash" adlı bir çimento fabrikası, fayans ve seramik üretimi için bir tesis, bir tütün fabrikası açılacak. Ayrıca Özbekistan ile ortaklaşa 50 milyon dolar değerinde bir makine fabrikası kurulması planlanıyor. Ek olarak, 700 hektarlık bir lojistik kasabasının inşasına başlanacaktır. Aynı zamanda Mailuu-Suuu lamba fabrikasının modernizasyonu için 1 milyon KGS tutarında bütçe ayrılmıştır" dedi.

TÜRK ŞİRKETLERİ KIRGIZISTAN'IN İLAÇ, ENERJİ VE GIDA SEKTÖRLERİ İLE İLGİLENİYOR

Ulusal Yatırım Ajansı (UYA) Müdürü Talantbek İmanov, Türk girişimcilerle bir araya geldi. İmanov, ERSA İnşaat Proje Turizm San ve Tic A.Ş. Müdürü Zekeriya Ersin Öktem ve Baktat Zeytin San. Tic. A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Dervişoğlu ile bir araya geldi. Bu bilgi ajansın basın servisi tarafından verildi. Görüşme sırasında İmanov, ülkenin yatırım ortamından bahsetti ve Türk girişimcileri Kırgızistan ekonomisine

yatırım yapmaya teşvik etti. Türk tarafı ise ilaç, enerji ve gıda endüstrisi gibi sektörlerde kamu-özel sektör işbirliği ilkesine dayalı bir ortak çalışmaya ilgi duyduğunu ifade etti. Toplantının sonunda UYA, Türk yatırımcılara tüm sektörleri kapsayan yatırım projelerinin dosyasını sundu. Taraflar, proje uygulaması konusunda daha fazla ortak çalışma yapılması konusunda anlaşmaya vardı ve karşılıklı yarar sağlayan işbirliğini daha da geliştirme niyetlerini ifade ettiler.

KAZAKİSTAN BAKÜ ÜZERİNDEN PETROL İHRACATINI ALTI KAT ARTIRDI

KazTransOil (KazMunaiGas'ın bir yan kuruluşu) tarafından yapılan açıklamada, Ocak - Kasım döneminde Aktau limanından Bakü'ye 1.238 milyon ton Kazak petrolünün teslim edildiği ve bunun 2022'nin aynı dönemine kıyasla altı kat daha fazla olduğu belirtildi: "2023 yılının ilk 11 ayında Aktau limanından yapılan Kazak petrolü ihracatı 3 milyon 62 bin tona ulaşarak geçen yılın aynı dönemine kıyasla 1 milyon 14 bin ton ya da %50 daha fazla gerçekleşmiştir. Kazak petrolünün Aktau limanından ihraç edilmek üzere taşınmasının hacmindeki artış, Bakü limanı yönünde

sevk edilen hammadde hacminin 205 bin tondan 1 milyon 238 bin tona, yani 2022'nin aynı dönemine kıyasla 6 katına çıkmasından kaynaklanmakta. Geçen yıl Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev, Trans-Hazar koridoru boyunca petrol taşıma hacminin artırılması talimatını vermişti. Bunun ardından KazMunaiGas ve Azerbaycan devlet şirketi SOCAR, Tengiz sahasından Bakü-Tiflis (Gürcistan) - Ceyhan (Türkiye) petrol boru hattı aracılığıyla yılda 1,5 milyon ton petrol taşınmasını kapsayan bir anlaşma imzalamıştı.

KAZAKİSTAN 2026 YILINA KADAR BİLİŞİM HİZMETLERİ İHRACATINI 1 MİLYAR DOLARA ÇIKARMAYI PLANLIYOR

Kazakistan 2026 yılına kadar bilişim hizmetleri ihracatını 1 milyar dolara çıkarmayı planlamakta. Report'un "Kazinform" a atıfta bulunarak bildirdiğine göre bu bilgi Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasym-Jomart Tokayev tarafından verildi. Tokayev, "Geçen yıl yerli BT endüstrisinin ihracatı beş kat arttı. Bu hacmin 2026 yılına kadar 1 milyar dolara çıkarılması için bir hedef belirledim" dedi. Cumhurbaşkanı, Kazakistan'ın kendisini küresel dijital teknolojiler için bir ca-

zibe merkezi haline getirmesi ve büyük uluslararası BT şirketlerinin ofisleri için bir merkez olması gerektiğini söyledi. Daha önce Tokayev, hükümete ülkenin yapay zeka gelişimi için kapsamını, görevlerini ve araçlarını tanımlayan stratejik bir belge kabul etmesi talimatı vermişti. Ayrıca iki yıl içinde yapay zeka konusunda uzmanlaşmış veri merkezlerinin inşa edilmesinin sağlanmasını emretmişti. Tokayev'e göre, Amazon, Google, Mastercard ve Citigroup veri merkezleri inşa etmeleri için Kazakistan'a çekilebilir.

ASTANA YILIN BAŞINDAN BU YANA BİR TRİLYON TENGE YATIRIM ÇEKTİ

Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev, Astana'nın sosyo-ekonomik ve altyapısal gelişimine ilişkin bir rapor hazırlayan Başkent Akim'i Jenis Kasimbek' i kabul etti. Konuyla ilgili olarak Akorda basın servisi Telegram kanalında bir açıklama yaptı. Akim'e göre, şehir tüm temel ekonomik göstergelerde olumlu dinamikler göstermiştir. Ocak-Ekim 2023 döneminde yatırım hacmi bir trilyon tenge'yi aşmıştır. Yıl sonuna kadar toplam 87.7 milyar tenge tutarında 25 yatırım projesinin hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Cumhurbaşkanı'nın dikkatine sunulan raporda ayrıca okullar,

uygun fiyatlı düşük maliyetli konutlar, sağlık merkezleri gibi sosyal tesislerin inşasına ilişkin bilgiler de yer aldı. Ayrıca, uzun süredir inşa edilen binalar ile ilgili durumun çözülmesi, acil harap konutların ortadan kaldırılması, yerleşim alanlarının geliştirilmesi vb. çalışmaların devam ettiği kaydedildi. Toplantının sonuçlarını takiben, Cumhurbaşkanı Kasım-Jomart Tokayev sosyal ve mühendislik altyapısının daha da geliştirilmesi yönünde bazı talimatlar verdi.

TÜRK YATIRIMCI KAZAKİSTAN'DA SU TASARRUFU TEKNOLOJİLERİ ÜRETİMİ KURMAYI PLANLIYOR

Zhambyl Bölgesi Akim'i Yerbol Karashukev ve Atlantis Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Aral, bölge Akimat'ının basın servisinin bildirdiğine göre, su kaynaklarının verimli kullanımına ilişkin projelerin hayata geçirilmesi perspektiflerini görüştüler. Türk şirketi Atlantis'in faaliyetleri damla sulama teknolojilerinin geliştirilmesini hedefliyor. Gürsel Aral, Zhambyl bölgesinde bu tür sistemlerin üretimini gerçekleştirme niyetini ifade etti. Yerbol Karashukev, bölgeye sulama suyu sağlamak için yapılan çalışmalar hakkında ayrıntılı bilgi verdi. Yeraltı su kaynaklarının verimli kullanımı, kanalların yeniden inşası ve onarımı, rezervuarların

inşası, tarım-sanayi kompleksinin dijitalleştirilmesi ve su tasarrufu teknolojilerinin tanıtılması gibi çeşitli yönelimler de ele alındı. Karashukev, "Zhambyl bölgesi, ülkenin tarım sektörünün gelişiminde stratejik bir role sahiptir. Şeker pancarı endüstrisinin hızlandırılmış gelişimine özel önem verilmektedir. Ülkedeki soğanların yaklaşık %80'i Zhambyl bölgesinde yetiştirilmektedir. Belirlenen görevlerin daha başarılı bir şekilde yerine getirilmesi için damla sulama teknolojisini aktif bir şekilde tanıtmamız gerekiyor" dedi. Karşılıklı fayda sağlayacak büyük işbirliği potansiyeli göz önüne alındığında, taraflar yakın işbirliğine hazır olduklarını karşılıklı olarak teyit ettiler.

KAZAKİSTAN ROZHKOVSKOYE SAHASINDA DOĞAL GAZ ÜRETİMİNE BAŞLADI

Bakanlar Kurulu başkanının basın servis-inin verdiği bilgiye dayanarak Kazakistan Cumhuriyeti Başbakanı Alikhan Smailov, Tebüyük Rozhkovskoye doğal gaz yoğunlaşma sahasının Batı Kazakistan bölgesinde ticari işletmeye alındığını bildirdi. Kazakistan Cumhuriyeti Başbakanı Alikhan Smailov, telekonferans yoluyla doğal gaz ve kondensat üretimine yönelik çalışmaların başlatılmasına katıldı. Gaz yoğunlaşma alanı, 2008 yılında geniş kapsamlı jeolojik araştırma çalışmaları sonucunda keşfedildi. 2040 yılına kadar olan dönemde ise 14.2 milyar metreküp ham doğal gaz ve 7.1 milyon ton kondensat üretimi planlanıyor. Toprak altı kullanım hakkı,

KazMunayGas'ın (%50), Macar şirketi MOL Group'un (%27.5) ve Çinli Sinopec'in (%22.5) yer aldığı bir ortak girişime ait. Bugüne kadar yaklaşık 534 milyon dolarlık yatırım yapıldı. Rozhkovskoye sahasının geliştirilmesi sayesinde Kazakistan Cumhuriyeti Ulusal Fonuna 501 milyar tenge, yerel bütçeye ise 110 milyar tenge katkı sağlanması bekleniyor. Ayrıca hissedarlar, bölgenin sosyo-ekonomik kalkınmasına en az 3.1 milyar tenge ayırmayı, ayrıca sözleşme yükümlülükleri çerçevesinde yıllık olarak yatırım tutarının %1'ini Kazakistanlı personelin eğitime ayırmayı planlıyor.

ORTA ASYA'DA 2023 YILININ İLK YARISINDA BÖLGE İÇİ YATIRIMLAR 1.1 MİLYAR ABD DOLARI OLMUŞTUR

Orta Asya'da biriken bölge içi doğrudan yatırım hacminin 2023'ün ilk yarısı için 1.1 milyar dolar olarak hesaplanıyor ki bu rakam 2016 yılının aynı dönemine kıyasla 1.8 kat daha yüksektir. Xinhua haber ajansının bildirdiğine göre bu rakam Avrasya Kalkınma Bankası (EDB) basın servisi tarafından verilmiştir. Karşılıklı sermaye yatırımlarının ana alanları hammadde (%31.7), imalat (%25) ve finansal hizmetlerdir (%21.9). Bölgedeki başlıca yerli yatırımcılar Kazakistan (yak-

laşık %87'lik payla) ve Özbekistan'dır (%13). Orta Asya'da karşılıklı yatırımların ana alıcısı %63'lük payla Kırgızistan'dır. Ardından Özbekistan (%24) ve Kazakistan (%11) gelmektedir. EDB, Avrasya'da yatırım faaliyetlerinde bulunan uluslararası bir finans kuruluşudur. EDB, 17 yılı aşkın bir süredir üye ülkeleri olan Ermenistan, Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya ve Tacikistan arasında ekonomik bağların güçlendirilmesi ve genişletilmesi ile kapsamlı kalkınmayı teşvik etmektedir. EDB'nin yetkili sermayesi 7 milyar ABD dolarıdır.

ÖZBEKİSTAN'DA 1500 MEGAVATLIK ENERJİ SANTRALİ DEVREYE ALINDI

Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev, Syrdarya bölgesindeki modern bir kombine çevrim elektrik santralini elektrik şebekesine bağlayacak projelerin başlatılması törenine katıldı. Santral 1.500 megawatt kapasiteye sahip. Bu haber CentralAsia.News'e Cumhurbaşkanı'nın basın servisi tarafından bildirildi. Projenin maliyeti 1.1 milyar dolardır. Projenin hayata geçirilmesiyle yakın gelecekte 3

milyondan fazla evin ve çok sayıda sanayi kuruluşunun elektrik ihtiyacı karşılanabilecek. Törende ayrıca Şavkat Mirziyoyev'e "yeşil" hidrojen üretimi için bir tesis inşa etme projesinin başlangıcı hakkında bilgi verildi. Mineral gübre üretimi için gerekli olan hidrojenin yılda yaklaşık 3 bin ton üretilmesi planlanmaktadır. Ayrıca 52 megawatt kapasiteli bir rüzgar santrali de inşa edilecek.

ÖZBEKİSTAN'DA TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ÜYE ÜLKELERİNİN GÜMRÜK KURUMLARI BAŞKANLARI 9. TOPLANTISI YAPILDI

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) üye ülkeleri Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye, Özbekistan ile gözlemci ülke Macaristan'ın gümrük kurumları başkanları Taşkent'te bir araya geldi. Özbekistan Gümrük Komitesi Başkanı Akmalhoca Mavlanov ev sahipliğinde düzenlenen toplantıya Gürcistan Gümrük Hizmeti Başkanı özel konuk olarak davet edildi. Toplantının gündeminde, TDT Semerkant zirvesinde imzalanan basitleştirilmiş gümrük koridorunu oluşturmaya ilişkin mutabakat zaptının teknik konuları vardı. Özbekistan, ülkeler arasındaki iş birliğini daha aktif hale getirmek amacıyla TDT kapsamında Gümrük

Kurumları Başkanları Konseyi kurmayı önerdi. Toplantıda, TDT kapsamında tek bir transit ağı oluşturma ve TDT Gümrük Kurumları arasında risk yönetiminde iş birliği mutabakat imzalama hususları görüşüldü. Ayrıca, üye ülkelerin e-TIR sistemine dahil olması ile gümrük işlemlerinin daha hızlı ve kolay sağlanacağı kaydedildi. Heyetler, toplantı sonrasında Özbekistan Gümrük Komitesi'ne bağlı Gümrük İşlem Merkezi ve Merkezi Gümrük Laboratuvarı'nı ziyaret etti. Sadece 10 ülkede mevcut olan Merkezi Gümrük Laboratuvarı'nın çalışmaları tanıtıldı. Tekstil, polimer ürünleri, tütün ve nikotin maddeleri, metal, alkol ürünleri ve diğer kimyasalların analizi örneklerle gösterildi.

ÖZBEKİSTAN ELEKTRİKLİ ARAÇ ÜRETMEK İÇİN OTOMOBİL FABRİKASI KURACAK

Özbekistan 2024 yılına kadar yılda 10.000 elektrikli otomobil üretebilecek bir otomobil fabrikası kurmayı planlıyor. Cumhurbaşkanlığı basın servisinden yapılan açıklamada, bu planın Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev ile yapılan ve otomotiv ve ziraat mühendisliği sektörlerinin geliştirilmesine yönelik başka fikirlerin de ortaya atıldığı bir toplantıda duyurulduğu belirtildi. Birçok küresel otomobil üreticisinin elektrikli araçlara geçtiği gerçeği düşünüldüğünde, Özbekistan'ın gelecekte

pazardaki yerini kaybetmemek için bu sektörde geri kalmaması gerekmektedir. Cumhurbaşkanı elektrikli otomobil üretiminin önemini vurguladı ve bu araçlara yönelik parça üretimine başlanması talimatını verdi. Toplantıda ayrıca 2030 yılına kadar binek otomobil üretiminin bir milyon adede çıkarılması ve aynı tarihe kadar tarım makineleri üretiminin yılda 16.000 adede yükseltilmesi planları da ele alındı. Bu görevler çerçevesinde 2024 yılında uygulanacak tedbirler belirlendi.

TÜRKİYE VE ÖZBEKİSTAN BÜYÜK YATIRIM PROJELERİNİ HAYATA GEÇİRMEYİ PLANLIYOR

Dunyo haber ajansının bildirdiğine göre, Özbekistan Başkonsolosluğu diplomatları İstanbul’da Türk şirketi Ronessans Holding’in yönetim kurulu üyesi Bülent Tuzcu ve holdingin sorumlu temsilcisi Murad Bekçanov ile bir araya geldi. Görüşmede Ronessans Holding’in Özbekistan’da değeri 2 milyar ABD dolarını aşan büyük yatırım projelerinin hayata geçirilmesinde aktif olarak rol aldığı vurgulandı. Özellikle, bu yılın sonuna kadar Taşkent bölgesindeki Bekabad şehrinde İtalyan “Danieli” şirketi ile birlikte bakır zenginleştirme kompleksinin tamamlanması ve işletmeye alınması planlanmaktadır.

Aynı zamanda Türk şirketinin temsilcileri, Rusya ve Türkiye’deki şubelerinde 20 yıldır Özbekistanlı uzmanların inşaat işlerinde yer aldığını ve çalışmalarının yüksek kaliteleriyle fark edildiğini vurguladılar. Aynı zamanda, “Ronessans Holding” Bekabad şehrinde inşaat işçileri için bir eğitim okulu açmak için çalışma yapmaktadır. Burada eğitilen personel, şirketin Mersin, Adana, Gaziantep, İstanbul Sancaktepe’deki 3 milyar avroluk inşaat projelerinde, Hatay ve Malatya’daki hastaneler, yollar ve tünellerin yanı sıra diğer birçok inşaat projesinde görev alacak. İşbirliğinin daha da güçlendirilmesi konusunda anlaşmaya varıldı.

**OCAK-KASIM: TÜRKMENİSTAN-ÖZBEKİSTAN DIŞ TİCARET HACMİ
\$970.1 MİLYON OLDU**

Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi, bu yılın Ocak-Kasım aylarını kapsayan dönemde 970.1 milyon ABD doları olarak gerçekleşti. Özbekistan Devlet İstatistik Komitesi'nin çarşamba günü yayınladığı rapora göre, bu dönemde Özbekistan Türkmenistan'dan 809.6 milyon ABD doları değerinde ürün ithal etti. Aynı dönem-

de ülkenin Türkmenistan'a ihracatı 160.5 milyon ABD doları olarak gerçekleşti. İlgili dönemde Özbekistan'ın toplam dış ticaret hacmi, geçen yılın aynı dönemine göre 11.9 milyar ABD doları veya yüzde 25.2 artışla 57.3 milyar ABD doları oldu. Türkmenistan ile Özbekistan arasındaki ticaret hacmi, bu yılın Ocak-Ekim aylarını kapsayan dönemde 939.1 milyon ABD doları olarak gerçekleşti.

ÖZBEKİSTAN TOPLAM BÜTÇESİ 12.7 MİLYAR DOLAR OLAN 24 PROJE BAŞLATACAK

Taşkent'te Özbekistan Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev'in başkanlığında ülkedeki elektrik, kimya ve ilaç sektörlerinin geliştirilmesine yönelik bir toplantı düzenlendi. Devlet Başkanı, bu sektörlerde 24 yeni projenin başlatılacağını ve girişimlerin toplam maliyetinin 12.7 milyar dolar olacağını açıkladı. Bu bilgi CentralAsia.News'e Cumhurbaşkanı'nın basın servisi tarafından verildi. Son beş yılda ülke sanayisinde elde edilen başarılar, cumhuriyette gerçekleştirilen

yapısal dönüşümlerden kaynaklanmaktadır. Sonuç olarak kimya, ilaç ve elektrik mühendisliği alanlarında üretimin 2.6 kat artırılması mümkün olmuştur. Ayrıca, yeni ürünlerin üretiminde önemli ilerlemeler elde edilmiş ve Özbek ürünlerinin ihracatı 1.6 milyar dolara ulaşmıştır. Buna rağmen, yerli ürünlerin iç pazardaki payı elektrik mühendisliğinde %50'yi, kimya endüstrisinde %40'ı ve eczacılıkta %18'i geçmediği için geliştirme süreci halen devam etmektedir.

KIRGIZİSTAN, ÖZBEKİSTAN'IN İLK 10 ANA DIŞ TİCARET ORTAĞI ARASINDA

Özbek İstatistik Ajansı, Ocak-Kasım 2023 döneminde Özbekistan'ın dış ticaret cirosunun 57.3 milyar dolara ulaştığını bildirdi. Ajansa göre, cumhuriyetin ilk beş ana ortağı aşağıdaki gibidir:

- 1.Çin – 12.2 milyar dolar;
- 2.Rusya - 8.8 milyar dolar;
- 3.Kazakistan - 4 milyar dolar;
- 4.Türkiye - 2.8 milyar dolar;

5.Kore - 2.1 milyar dolar.

İlk 10'da ayrıca şunlar yer aldı:

- Türkmenistan - 970 milyon dolar;
- Almanya - 962 milyon dolar;
- Kırgızistan - 878 milyon dolar;
- Fransa - 832 milyon dolar;
- Afganistan - 784 milyon dolar.

“ÖZBEKİSTAN-TÜRKMENİSTAN-İRAN-TÜRKIYE” MULTİMODAL ULAŞIM KORİDORUNUN GELİŞTİRİLMESİ KONULARI GÖRÜŞÜLDÜ

“Özbekistan Temir Yulları” (Özbek Demiryolları) Bilgi ve Analitik Medya Merkezi’nin bildirdiğine göre, “Özbekistan-Türkmenistan-İran-Türkiye” multimodal ulaşım koridoruna katılan ülkelerin demiryolu idarelerinin ilk toplantısı İstanbul’da yapıldı; toplantıda bu ulaşım güzergahının geliştirilmesiyle ilgili önemli konular ele alındı. Görüşmenin ana konusu demiryolunda rekabetçi tarifelerin uygulanması ve güzergah boyunca trafik hacminin artırılmasıydı. Taraflar, bu güzergâhtaki taşımacılık için uygun ve rekabetçi fiyatların oluşturulmasının, mal ve kargo taşımacılığı hacminin artmasına katkıda bulunacağı konusunda mutabık kaldılar.

Toplantı sırasında katılımcı ülkelerin demiryolu idareleri arasında Protokol imzalandı. Protokolün imzalanması, projenin başarılı bir şekilde uygulanması için tüm tarafların işbirliği yapma ve ortak çaba gösterme konusundaki mutabakatını ortaya koymasından ulaştırma koridorunun geliştirilmesinde önemli bir adım olmuştur. “Özbekistan - Türkmenistan - İran - Türkiye” ulaştırma koridorunun oluşturulmasına ilişkin Protokol, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı’na üye ülkelerin ulaştırma bakanlarının 12. toplantısı çerçevesinde imzalanmıştı. Bu koridor, bölge ülkeleri arasındaki ulaştırma altyapısının ve ticari ilişkilerin geliştirilmesinde önemli bir unsurdur.

AŞKABAT'TAKİ TÜRK İHRAÇ ÜRÜNLERİ FUARI'NA YAKLAŞIK 100 TÜRK ŞİRKETİ KATILACAK

Bu yılın 6-8 Aralık tarihlerinde Türkmenistan'ın başkenti Aşkabat'ın ev sahipliğinde düzenlenecek Türk İhraç Ürünleri Fuarı'na çeşitli alanlarda faaliyet gösteren yaklaşık 100 Türk şirketinin katılması beklenmektedir. Türkmenistan'ın ticaret ve tekstil kompleksinden sorumlu Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı Batır Atdayev, video iletişim yolu ile yapılan Hükümet Toplantısı sırasında konuyla ilgili Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov'a rapor verdi. İlgili haber, Türkmenistan resmi basını tarafından servis edildi. Başkan Yardımcısı ayrıca, Türkmenistan-Türkiye Hükümetlerarası Ekonomik İşbirliği Komisyonu 7. Toplantısı, Türk İhraç Ürünleri Fuarı ve fuar kapsamında düzenlenecek Türkmenistan-Türkiye İş Konferansı için yapılan hazırlıklar hakkında Türk-

menistan Devlet Başkanı'na bilgi verdi. Batır Atdayev'in raporuna göre, fuara katılacak şirketler ağırlıklı olarak sanayi işletmelerine yönelik teknolojik ekipmanlar, inşaat ve tarım makinaları, su arıtma, tedarik sistemi ekipmanları, binaların ısıtma, havalandırma ve soğutma sistemleri, laboratuvar ekipmanları, çeşitli beyaz eşya ürünleri, deterjan imalatı, bankacılık, sağlık, eğitim kurumlarına ekipman tedariki alanlarında faaliyet göstermektedir. Raporu dinleyen Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov, Türkiye ile Türkmenistan'ın yakın ortak olduğunu vurguladı ve Başkan Yardımcısı'na Türk İhraç Ürünleri Fuarı ve Türkmenistan-Türkiye İş Konferansı'na en iyi şekilde hazırlık yapılması talimatı verdi.

TÜRK İHRAÇ ÜRÜNLERİ FUARI, AŞKABAT'TA AÇILDI

Türkmenistan Ticaret ve Sanayi Odası Expocentre'da 6 Aralık 2023 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti ihraç malları fuarı açıldı. Açılış törenine katılanlar, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov'un gönderdiği selam mesajını dinlediler: "Fuarın ve onun çerçevesinde düzenlenen iş forumunun, Türkmenistan ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki ticari ve ekonomik işbirliğinin genişletilmesinde ve ticaret cirosunun artırılmasında, ayrıca Türk şirketleri ve yatırımcılarıyla temasların sürekli olarak geliştirilmesinde ve ulusal ekonomiye aktif olarak sermaye çekilmesinde önemli bir rol oynayacağına inanıyorum."

Türkiye'nin emtia üreticilerinin gelecek perspektiflerini göstermek için tasarlanan mevcut fuar, yeni teknolojiler alanındaki ileri deneyim ve gelişmelerin paylaşılması için etkili bir platform olarak hizmet görecektir. Büyük kapsamlı fuar, Türkmenistan ve Türkiye iş çevreleri arasındaki etkileşimi önemli derecede güçlendirecektir. Fuarda, 100'den fazla Türk mal ve hizmet üreticisi, endüstriyel işletmeler için teknolojik ekipmanlar; inşaat ve tarım makineleri; su arıtma ekipmanları; havalandırma ve soğutma; çeşitli ev aletleri; deterjanlar; tüketim malları gibi alanlarda ürünler sergilenmektedir. Fuar çerçevesinde bir Türkmen-Türk iş forumu da düzenlenecektir.

**SERDAR BERDİMUHAMEDOV İLE TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI
KARŞILIKLI YATIRIM İLİŞKİLERİNİ GÖRÜŞTÜ**

Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov, Aşgabat'ta Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı ve Türkmenistan-Türkiye Hükümetlerarası Ekonomik İşbirliği Komisyonu Eşbaşkanı Cevdet Yılmaz'ı kabul etti. Görüşmede taraflar karşılıklı yatırım konularını ele aldılar. Cumhurbaşkanı Yardımcısı'nın sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamaya göre, taraflar ayrıca ikili işbirliği, ticari ve ekonomik faaliyetler ile ticaret hacmini arttırmaya yönelik politikaları ele aldılar. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Türkmenistan Bağımsızlık Anıtı'na çelenk bıraktı. 6 Aralık

2023, Aşgabat, Türkmenistan. (Fotoğraf: Cevdet Yılmaz'ın sosyal medya hesabı) Cevdet Yılmaz sosyal medya açıklamasında, "Ziyaretimizin, Türkmenistan ile kardeşlik bağlarına dayanan ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerimizi daha da güçlendirmesini temenni ediyor, Türkmenistan Devlet Başkanı Serdar Berdimuhamedov'a sıcak misafirperverliği için teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, Aşgabat ziyareti kapsamında Türkmenistan-Türkiye Hükümetlerarası Ekonomik İşbirliği Komisyonu toplantısına katıldı.

TÜRKİYE, TÜRKMEN DOĞAL GAZINI DÜNYA PİYASALARINA SUNMAYA HAZIR

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz, “Gerek Türkmen elektriğinin gerek doğal gazının dünya piyasalarına sunulmasında yeni ve çok büyük ölçekli projeleri birlikte üstlenmeye, geliştirmeye hazırız” dedi. Yılmaz, Türkiye ile Türkmenistan arasındaki ticaret hacminin 2022 yılında 2 milyar doları aştığını, bu yılın 11 ayında 2,5 milyar

dolara ulaştığını ve yıl sonu itibarıyla 3 milyar dolara yakın ticaret hacmi beklediklerini söyledi. Yılmaz, iki ülke arasında 5 milyar dolarlık ticaret hacmi hedefinin bulunduğunu ve gelecek süreçlerde girişimcilerin çabaları sayesinde bu rakama ulaşılacağını belirtti.

TÜRK RÖNESANS HOLDİNG TÜRKMENİSTAN İLE ORTAKLIĞINI GENİŞLETİYOR

Aşgabat'ta 6 Aralık'ta Türkiye Cumhuriyeti ihraç ürünleri ve hizmetleri fuarı açıldı. Etkinlikte, Rönesans İnşaat Şirketi'nin iş geliştirme departmanı müdürü Ahmet Sönmez, şirketin Türkmenistan ile ortaklığını genişletme planları hakkında bilgi verdi. Bu haber CentralAsia.news tarafından bildirildi. Rönesans şu anda Aşgabat'ta Ağustos 2024'te açılması planlanan çok işlevli bir eğitim kurumu inşa etmektedir. Tesisin inşasında hem Türk hem de Türkmen uzmanlar görev almaktadır.

Sönmez, şirketin Türkmenistan'daki sanayi projelerine katılmayı da düşündüğünü söyledi. Rönesans, özellikle petrol ve doğal gaz ile elektrik sektörlerine yönelik tesislerin inşasıyla ilgilenmektedir. Bu yönde Türkmen tarafı ile görüşmeler devam etmektedir. Rönesans Departmanı Müdürü ayrıca, Aşgabat'ta iki ülke hükümet üyelerinin katılımıyla düzenlenen Türk ihraç malları sergisi ve iş forumunun iki ülke işadamları arasında etkili bir diyalog platformu haline geldiğini belirtti.

TÜRKMENİSTAN'DA DENİZ YOLUYLA KONTEYNER TAŞIMACILIĞI NEREDEYSE 4 KAT ARTTI

Türkmenistan'da deniz yoluyla konteyner taşımacılığı neredeyse 4 kat arttı. JSC "Deniz Ticaret Filosu" internet sitesinin haberine göre, 2023 yılının 11 ayı boyunca Türkmenistan'ın deniz ticaret filosu, deniz yoluyla taşınan konteyner sayısını geçen yılın aynı dönemine göre neredeyse 4 kat (%377.3) artırarak 3846 TEU'ya çıkardı. Konteyner taşımacılığının yanı sıra deniz yoluyla yük taşımacılığı hacminde de genel olarak önemli bir artış yaşandı. Böylece bu yılın Ocak-Kasım döneminde

hacimler, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 21.6 artarak 2 milyon 64 bin tona ulaştı. Deniz taşımacılığının 11 aylık navlun cirosu da yüzde 19.1 oranında ciddi bir artış göstererek 867,149 milyon ton-kilometre olarak gerçekleşti. Yolcu cirosu %56.4 artarak 8.54 milyon yolcu-kilometreye ulaştı. Plan 2.5 kat (%245.9) aşıldı. Rapora göre asıl artış, ham petrol ve petrol ürünlerinin ihracat taşımacılığının yanı sıra Türkmenbaşı Uluslararası Limanı üzerinden transit kargo taşımacılığında sağlandı.

TANAP ÜZERİNDEN TÜRKİYE VE AVRUPA'YA ULAŞTIRILAN AZERBAJCAN GAZININ HACMİ AÇIKLANDI

Trans-Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı'ndan (TANAP) bu yılın Kasım ayı sonuna kadar yaklaşık 55 milyar metreküp gaz pompalandı. Bu haber Enerji Bakanlığı tarafından bildirildi. TANAP'ın Türkiye'nin Gürcistan sınırından başlayarak Edirne ilinin İpsa-

la ilçesine uzandığını ve Yunanistan sınırında Şahdeniz-2'den Avrupa ülkelerine doğal gaz tedarik edilen Trans-Adriyatik Boru Hattı'na (TAP) bağlandığını belirtmek gerekir. Boru hattının toplam uzunluğu 1.850 kilometre ve maksimum kapasitesi 31 milyar metreküptür.

BAKÜ'DE ÖZBEKİSTAN TİCARET EVİ AÇILDI

Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de Özbekistan Ticaret Evi açıldı. Açılış törenine Uzcharmsanoat Derneği ve üye işletmelerinin temsilcileri katıldı. Açılışta ikili yatırım işbirliğinin her iki ülke için de umut verici bir gelişme olduğu kaydedildi. Azerbaycan'da Özbekistan ürünlerine artan bir talep var ve iki ülkenin sermayesine dayalı ortak girişimler mevcut. Ticaret Evi Başkanı Ramin Şerifov, Cumhurbaşkanı Şavkat Mirziyoyev'in liderliğinde Özbekistan'ın yatırım ve girişimcilik için elverişli koşullar yarattığını vurguladı. Ö-

bekistan Ticaret Evi'nde tekstil, kimya, inşaat ve diğer birçok sektörden ürün örnekleri sunulmakta. KFK ve Amir-ul-Baxr gibi Uzcharmsanoat Birliği üyesi işletmeler, bu ülkedeki açık ticaret evi aracılığıyla Azerbaycan'ın sanayi, inşaat ve savunma sektörleri için özel ayakkabı tedariki konusunda görüşmelerde bulunarak ön anlaşmalara varmıştır. Ticaret evi sadece Özbek ürünlerini Azerbaycan pazarında tanıtmakla kalmamakta, aynı zamanda Azerbaycanlı girişimcilerin Özbekistan'daki yatırımlarını da çekmekte. Azerbaycanlı işadamları Özbekistan'da çeşitli sektörlerde projeleri hayata geçirmeye başlamış bulunmaktadır.

AZERBAJYCAN, KAZAKİSTAN VE TÜRKMENİSTAN ARASINDA ÖNEMLİ İŞBİRLİĞİ!

Türk dünyasının bağımsız 3 devleti Azerbaycan, Kazakistan ve Türkmenistan arasında taşımacılık alanında işbirliği projesi hayata geçirilecek. Aktav ve Türkmenbaşı limanları, Azerbaycan merkezli şirketler aracılığıyla Romanya'nın Köstence limanına bağlanacak. Kazakistan'ın Aktav ve Türkmenistan'ın Türkmenbaşı limanları ile Romanya'nın Köstence limanını birbirine bağlayacak proje ile demiryolu ve deniz hattıyla ortak taşımacılık gerçekleştirilmesi beklenmektedir.

Proje, Azerbaycan demiryollarının yan kuruluşu olan ADY Konteyner ve COSCO SHIPPING Lines'in işbirliği ile hayata geçirilecek. Söz konusu proje ile ADY Container şirketi, Aktav ve Türkmenbaşı limanlarından konteyner trenlerini Hazar Denizi ve demiryolu üzerinden Gürcistan'ın Batum limanına ulaştıracak. Daha sonra konteynerlerin Batum'dan Romanya'nın Köstence limanına COSCO SHIPPING Lines tarafından sağlanan gemilerle taşınması planlandı.

AZERBAJYCAN KIRGIZİSTAN’DA 10 MİLYAR SOM’A BEŞ YILDIZLI OTEL İNŞA ETMEYİ PLANLIYOR

Azerbaycan Issık Göl kıyısında 8-10 milyar som değerinde beş yıldızlı bir otel inşa etmeyi planlıyor. Kırgız Cumhuriyeti Parlamentosu (Jogorku Keneş) Uluslararası İşler, Savunma, Güvenlik ve Göç Komitesi, Bakanlar Kurulu ile Azerbaycan Hükümeti arasındaki anlaşmayı üç oturumda onayladı. Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı İşleri Müdür Yardımcısı Talantbek Cunuşev tasarı hakkında bilgi verdi. Cunuşev’e göre, taslağın imzalanmasının temel amacı, ikili ekonomik bağları genişletmek, Kırgız Cumhuriyeti ile

Azerbaycan arasında turizmin geliştirilmesi alanında sürdürülebilir işbirliğini güçlendirmek ve Kırgız Cumhuriyeti topraklarında beş yıldızlı bir otelin inşası için yatırım çekmektir. Cunuşev, “Bu taslak anlaşması, Issık Göl kıyısında tatil, eğlence ve turizm faaliyetleri için tasarlanmış konforlu ve modern bir beş yıldızlı otel ve diğer ilgili altyapı ve inşaat tesislerinin oluşturulması amacını taşıyor” dedi.

TÜRK BÜYÜKELÇİSİ AZERBAYCAN İLE TÜRKİYE ARASINDAKİ TİCARET CİROSUNU AÇIKLADI

Türkiye'nin Azerbaycan Büyükelçisi Cahit Bağcı, Bakü'de düzenlenen bir konferansta, Azerbaycan ile Türkiye arasındaki ticaret hacminin bu yılın ilk on ayında 6,7 milyar dolar olarak gerçekleştiğini açıkladı. Büyükelçi, yıl sonuna kadar bu rakamın yüzde 20 artırılarak 7,5 milyar dolara ulaşmasının hedeflendiğini belirtti. Ayrıca Bağcı, iki ülke arasındaki ilişkilerin her alanda gelişmekte olduğunu ve ekonomik işbirliğinin bu ilişkilerde özel

bir öneme sahip olduğunu vurguladı. Üstelik, ana hedeflerinin Azerbaycan ile ticaret hacmini 15 milyar dolara çıkarmak olduğunu ve mevcut rakamların bu hedefe doğru ilerlediklerini gösterdiğini ifade etti. Türkiye'nin enerji ihtiyacının karşılanmasında Azerbaycan'ın önemli bir rol oynadığını ve Türkiye'nin Azerbaycan'ın Batı'ya enerji ihracatındaki bir geçiş noktası olduğunu da ekledi.

BAKÜ ÜZERİNDEN İHRAÇ EDİLEN PETROLÜN %17'Sİ TÜRKMENİSTAN VE KAZAKİSTAN'A AİT

Ocak-Kasım 2023 döneminde Türkmenistan ile Kazakistan'dan Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) petrol boru hattı üzerinden ihraç edilen toplam petrol hacmi yüzde 17,3 oldu. Interfax-Azerbaijan ajansının Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi'ne dayandırarak servis ettiği habere göre, boru hattı ile taşınan transit petrolde Türkmenistan ile Kazakistan'ın payı 4 milyon 780,8 bin tona tekabül etti. İlgili dönemde Bakü-Tiflis-Ceyhan boru

hattı ile taşınan toplam petrol hacmi 27 milyon 635,3 bin ton oldu. Bu rakam, 2022 yılının ilgili dönemine göre yüzde 1,9 daha fazladır. Ocak-Ekim 2023 döneminde Kazakistan ve Türkmenistan'dan ilgili boru hattı üzerinden taşınan transit petrolün toplam pompalama hacmindeki payı yüzde 17 veya 4 milyon 270 bin ton oldu.

PARVIZ SHAHBAZOV: AZERBAIJAN-TÜRKİYE-AVRUPA ENERJİ KORİDORU TEMEL ÖNCELİKLERDEN BİRİDİR

Azerbaycan'ın 2030 yılına kadar temiz çevre ve "yeşil büyüme" hedefine ulaşması, Karabağ, Doğu Zengezur ve Nahçıvan'ın yeşil enerji bölgeleri olarak geliştirilmesi ve yeşil enerji tedarikçisi olma stratejisi, Azerbaycan-Türkiye enerji işbirliğinin bu yeni yönde gelişmesine katkıda bulunmakta. Vesti.az'ın APA-Economics'e dayandırdığı haberine göre, Enerji Bakanı Parviz Shahbazov bu açıklamayı Haydar Aliyev ve Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yıldönümüne adanan Azerbaycan-Türkiye yatırım forumunda yaptığı konuşmada belirtti. Shahbazov şu ifadeleri kullandı: "Nahçıvan'da

yeşil enerji projeleri konusunda uluslararası enerji şirketleriyle işbirliği yürütülmekte olup, esas odak noktası üretilen enerjinin Türkiye'ye ihraç edilmesidir. Tüm bunlar, Azerbaycan Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan ve yeşil kaynaklara dayalı elektrik üretiminin ve ihracatının artırılması gibi konularda Türkiye ile işbirliğini öngören Nahçıvan'ın 4 Yıllık Kalkınmasına Yönelik Devlet Programı hükümleriyle örtüşmektedir." Parviz Shahbazov ayrıca Nahçıvan'dan Türkiye ve Avrupa'ya 1000 MW'tan fazla enerji ihraç etme stratejik hedefi doğrultusunda Azerbaycan-Türkiye-Avrupa enerji koridorunun oluşturulmasının temel önceliklerden biri olduğunu vurguladı.

**ORKHAN MAMMADOV: TÜRKİYE, AZERBAIJAN EKONOMİSİNE
15,2 MİLYAR DOLARLIK YATIRIM YAPTI**

Türkiye bugüne kadar Azerbaycan ekonomisine 15.2 milyar dolar yatırım yaptı. Report'un haberine göre, Ekonomi Bakanlığı'na bağlı Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ajansı (KOBİA) Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Mammadov, Bakü'de düzenlenen "Türk işadamları birlikleriyle işbirliği"

konusundaki açık oturumda konuştu. Mammadov'a göre bu miktarın 11.7 milyar doları petrol ve doğal gaz sektörüne, 3.5 milyar doları ise petrol ve doğal gaz dışı sektörler gitti. KOBİA Başkanı, "Bugünkü verilere göre Azerbaycan'da kayıtlı Türk sermayeli ticari kuruluşların sayısı yaklaşık 5.670'tir" diye ekledi.

KTMÜ Adına Sahipleri:

Rektör Prof. Dr. Alpaslan CEYLAN,

Rektör Vekili Dr. Baktıgöl KALAMBEKOVA

ORASAM Adına Genel Yayın Yönetmeni:

Prof. Dr. Nasuh USLU

Editör: Prof. Dr. Nasuh USLU

Sayfa Tasarımı: Dr. Maksat ACIKAN uulu

Yayına Hazırlayanlar:

Dr. Maksat ACIKAN uulu, Natalya KURT

Yazışma Bilgileri: KTMÜ, ORASAM, Cengiz Aytmatov

Yerleşkesi, Bişkek

Tel: (0996) 0312-25-31-28

Orta Asya ülkelerinden Kırgızca, Türkçe, Rusça,

İngilizce günlük haberler için sitemize bakabilirsiniz:

orasam.manas.edu.kg

Bizi ayrıca Facebook, Instagram,

Twitter'dan da takip edebilirsiniz.

Yerel Süreli Yayın No: ISSN 1694-7994

orasammanas

